

Inhoudsopgave

Voorwoord

- 1. De geschiedenis van het Actiecomité en de Stichting “Water voor Leven”**
- 2. Ontwikkelingen op Fogo**
- 3. Onze activiteiten op Fogo in 2012**
- 4. Onze plannen voor 2013**
- 5. Informatie over de geldwerving in 2012**
- 6.**

Colofon

Stichting Water voor Leven
Palenstein 7
2804 GA Gouda

Tel: 0182-534157

Stichting Water voor Leven staat ingeschreven
bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam
onder nummer 41173427 en is het bezit van een
ANBI-verklaring

Website: www.watervoorleven.nl
mail: jakramer@planet.nl
info@watervoorleven.nl

Bankrekeningnummer: 50.74.50.418
Gironummer ING: 59.14.009

Voorwoord

Voor u ligt het jubileumnummer van ons jaarlijkse verslag over de ontwikkelingen bij Stichting Water voor Leven, zowel in Nederland als in Kaap Verdië. Zoals u op de voorpagina kunt zien bestaan we op 3 juni 2013 precies 25 jaar. Daarvoor was het Actiecomité onder dezelfde naam al acht jaar actief. Meer hierover en over onze toekomstplannen kunt u vernemen in het jaarverslag 2012.

Ik hoop dat u het weer met plezier zult lezen en positief wilt reageren op bijgaande acceptgiro, waardoor het geplande jubileumproject in Campanas (zie jaarverslag) snel kan worden uitgevoerd.

Hans Kramer

De geschiedenis van het Actiecomité en de Stichting Water voor Leven.

Algemeen

Dit onderwerp is voordehand liggend voor dit Jubileumjaarverslag. Er is heel wat te vertellen over de oorsprong en de omvang van onze activiteiten, die in een periode van meer dan 33 jaar gerealiseerd zijn. Daarvan heb ik er zelf inmiddels al ruim 26 jaar actief meegemaakt als penningmeester van onze Stichting. Maar de spil waar alles om draaide en nog steeds draait is natuurlijk onze Agnelo Spinola, ruim 75 jaar oud, maar gelukkig nog steeds in de fysieke omstandigheid, dat hij een aantal malen per jaar op werkbezoek naar Fogo kan om alle werkzaamheden te coördineren. Hij kwam in 1963 om economische redenen naar Nederland om er te werken. In 1964 kwam hij in Gouda wonen en ging aan de slag bij Unilever. Hij is er trots op nog geen dag werkeloos te zijn geweest in zijn werkzame periode tot 1998. Eind jaren zeventig keerde hij op verzoek van de Kaapverdische overheid terug naar zijn vaderland en zijn geboorte-eiland Fogo. Het doel van deze reis van hem en tien andere immigranten uit Europa was om zich zelf op de hoogte te stellen van de barre omstandigheden, waaronder de bevolking op Kaap Verdië leefde als gevolg van de derde achtereenvolgende tegenvallende regenperiode, waarin vrijwel nauwelijks of geen neerslag viel. Een grote hongersnood, met alle rampzalige gevolgen van dien, was het resultaat van deze langdurige droogte. Aan alle immigranten van het reisgezelschap werd gevraagd een project op te starten op hun eigen eiland om de bestaande noodsituatie enigszins te verminderen. Terug gekomen in Gouda deed hij uitvoerig verslag van zijn bevindingen aan familieleden, vrienden en collega's op zijn werk. Al snel werd in een opgericht Actiecomité Water voor Leven besloten om geld in te gaan zamelen voor de aanschaf van een kleine tankauto voor de noodzakelijke watervoorziening op Fogo. Met allerlei acties kwam er gelukkig voldoende geld binnen om een tweedehands pick-up te kopen, waarop een watertank van ca. 1500 liter werd gemonteerd. Deze werd per schip naar Fogo vervoerd en heeft er twee jaar uitstekend dienst gedaan voor de dagelijkse drinkwatervoorziening voor de inwoners van een tiental dorpen. De oorsprong en betekenis van onze tenaamstelling is hiermee dus eenvoudig te verklaren.

Cisternes

Een op Kaap Verdië beproefde methode om regenwater op te vangen om dit te bewaren voor de acht maanden zonder regen is het bouwen van cisternes. Dit zijn betonnen waterreservoirs met een gemiddelde inhoud van 400.000 liter. Via een groot vloeiveld (in het Portugees levada genoemd) wordt de regen opgevangen en naar de cisterne geleid, waar het water op natuurlijke wijze wordt gezuiverd en zo geschikt gemaakt als drinkwater, dat goed blijft tot het volgende regenseizoen. Vroeger moest er vaak meer dan anderhalf uur gelopen worden om water te halen om te drinken, te koken of te wassen. Als de cisterne leeg is wordt deze schoongemaakt en de betonnen wanden worden, waar nodig, opnieuw gepleisterd, zodat het water niet kan weglekken. Bij de bepaling van de plek waar een nieuwe cisterne gebouwd zou worden gingen wij uit van de maximale tijd en afstand, die de mensen moesten lopen om aan drinkwater te komen. Wij vonden dat dit niet meer mocht zijn dan drie kwartier, oftewel ca. vijf km. Als de cisterne gereed was werd deze overgedragen aan een dorpscomité, die ook verantwoordelijk was voor het noodzakelijke onderhoud. De kosten hiervan werden betaald uit de opbrengst van het aankoopbedrag van vijf escudo (ca. 1 eurocent) voor een emmer van 20 liter. Bij mijn eerste werkbezoek aan Fogo in november 1992 werd de grootste door ons gebouwde cisterne opgeleverd aan de bevolking van het dorp Lacacan. Deze kan ca. 450.000 liter drinkwater bevatten en heeft een enorm grote levada, omdat er in de buurt van de vulkaan Pico erg weinig regen valt, dus van elke regenbui moet optimaal geprofiteerd worden. Het was indrukwekkend om te zien hoe blij de mensen waren met deze bron van drinkwatervoorziening, waarvan ze afhankelijk waren.

Onze eerste cisterne werd gebouwd in 1982 in San Jorge. De bouwkosten bedroegen 20.000 gulden en een deel van de financiering kwam uit Schiedam van het verzorgingshuis Frankenland. Daarna hebben wij elk jaar (dus nu 30 jaar lang) elk jaar van hen een donatie gekregen voor onze projecten.

Hans Kramer bekeek bij zijn eerste werkbezoek 1992 de cisterne van San Jorge

In de periode van 1983-1992 werd er door ons ieder jaar een nieuwe cisterne gebouwd. De mooiste ervan staat in Ribeira Filipe, waar voor de cisterne een installatie is gebouwd, waardoor de gebruikers het water er via een kraan en waterslangen gemakkelijk uit konden halen. Watertransport via autobinnenbanden op ezeltjes werd zo mogelijk gemaakt. Daar kan wel zo'n 100 liter drinkwater in!

Naast het bouwen van eigen cisternes hebben wij ook tweemaal een bestaande cisterne grondig gerenoveerd. Dit betrof twee enorme cisternes, die door een Duitse ontwikkelingsorganisatie waren gebouwd met een inhoud van maar liefst 500.000 liter drinkwater.

De gerenoveerde cisterne van Ribeira Filipe

Maar deze stonden al vijf jaar leeg, omdat de techniek van drainagebuizen op Fogo niet geschikt was om er voldoende water in te krijgen als gevolg van de korrelige vulkanische grond, waardoor die buizen snel verstopt raakten. Wij hebben er bij beiden een grote levada aangelegd, zodat er op deze wijze regenwater in kon vloeien. Voor een relatief gering bedrag werden deze cisternes dus weer bruikbaar gemaakt en konden we de bewoners in de omgeving ervan weer aan voldoende helder drinkwater helpen. Missie vervuld en iedereen blij en tevreden!

In totaal zijn door ons onze Stichting twaalf cisternes opgeleverd in acht verschillende dorpen. De laatste door ons gefinancierde cisterne was in 2004 bij de basisschool in Velho Manuel. Het betrof de inlossing van een veel eerder gedane belofte om voor de inwoners een cisterne te zullen bouwen. We hebben er toen een project van ca. € 75.000 van gemaakt voor de bouw van een basisschool annex een middelgrote cisterne met een inhoud van 250.000 liter drinkwater, omdat er geen plaats was voor een grote levada. In 2010 heb ik er nog een glas water uit gedronken, koel en erg lekker!

Scholen

Eind jaren tachtig werd aan het Bestuur van onze partnerorganisatie Associacao Agua para Viver door het Ministerie van Onderwijs gevraagd om onze activiteiten meer te gaan richten op de bouw van scholen voor het basisonderwijs (escolas primarias), nu de blinde vlekken op het gebied van drinkwatervoorziening op Fogo grotendeels door onze Stichting waren ingevuld. We hebben graag aan deze oproep gehoor gegeven. Na de bouw van zo'n school is deze door ons overgedragen aan genoemd ministerie, die voor de inrichting heeft zorggedragen en de salarissen van het onderwijspersoneel betaald. Er wordt op Kaap Verdië zowel s' morgens als s' middags les gegeven aan verschillende groepen leerlingen. Op deze wijze is door ons heel wat werkgelegenheid gecreëerd. Na de overheid is Water voor Leven op dit gebied de grootste organisatie op Fogo, die de hoge werkloosheid van 25% probeert te verminderen en wij zetten ons daar nog steeds voor in met onder meer onze technische school, maar daarover krijgt u later nog veel meer informatie.

Wij bouwden niet alleen nieuwe scholen, maar soms ook breidden wij bestaande scholen uit met een extra lokaal, als daar grote behoefte aan was. Ieder jaar werd door ons wel ergens een school op Fogo gebouwd of vergroot. In totaal hebben wij er 23 schoollokalen neergezet op negen locaties. In ieder lokaal kunnen ca. 60 leerlingen per dag les krijgen vlakbij of in hun eigen dorp.

Aan de bouw van twee scholen heb ik bijzondere herinneringen, die ik u zeker niet wil onthouden. De eerste was een school met twee lokalen in het dorp Achada Furna, op ca. 10 km. van de vulkaan Pico. Deze school, waarvan de bouw eind 1995 kon beginnen, kwam er om een heel speciale reden. Op 4 april 1995 begon de vulkaan aan een reeds verwachte eruptie, die drie volle dagen duurde. De bevolking van de twee dorpen aan de voet van de vulkaan was op tijd geëvacueerd en in een groot tentenkamp ondergebracht, dat op het strand bij de hoofdstad San Filipe was gebouwd. Door de lavastroom van 8 meter breed en 4 meter hoog werd een groot deel van het dorp Cha das Caldeiras hieronder bedolven, inclusief een school en een grote cisterne.

Het was de bedoeling dat wij deze school met 2 lokalen zouden uitbreiden, maar daar was het gelukkig nog niet van gekomen. Door een forse financiële steun van de Duitse regering werden in Achada Furna voor 130 gezinnen nieuwe huizen gebouwd. Echter de kinderen konden door plaatsgebrek lang niet allemaal naar de bestaande school. Er werd een beroep op Water voor Leven gedaan om dit probleem op te lossen. Ik kreeg een goede inval en heb toen vrij snel contact opgenomen met Stichting Wilde Ganzen. Die had ons al twee maal met een verdubbelingsactie geholpen en kende onze Stichting dus al goed. Ik heb een aanvraag ingediend om in de gelegenheid te komen voor een Ganzenvlucht bij de EO voor acute hulp. Gelukkig zagen zij de noodzaak hiervan ook in en binnen enkele weken vlogen de Wilde Ganzen een week lang voor ons schoolproject. Het leverde ons ca. 45.000 gulden op en wij konden al snel daarna beginnen met de bouw van een tweede school.

Toen deze klaar was schilderden wij er een logo op van de Wilde Ganzen met "dank u wel" in vier talen eronder. Mocht u nog eens met vakantie op Fogo komen, wat ik u zeer kan aanbevelen, komt u op weg naar de vulkaan langs het dorp Achada Furna, waar de bewuste school nog steeds in gebruik is.

De Wilde Ganzen school van Achada Furna

De tweede bijzondere herinnering heb ik aan de bouw van een school met drie lokalen, een kantine/keuken en een grote schooltuin in de buitenwijk Cobom van San Filipe in 2002. Oorspronkelijk wilden wij de school in het centrum van San Filipe, die in een mooie koloniale Portugese stijl was gebouwd, vergroten met twee lokalen. Aangezien de bouw van de geplande uitbreiding in dezelfde stijl voor ons te kostbaar bleek, hebben hiervan afgezien en de gemeente om een andere locatie verzocht. Men kwam toen op het lumineuze idee om de top van een heuvel in Cobom te egaliseren met een aantal shovels. Zo ontstond een vlak terrein met een oppervlakte van liefst 1648 vierkante meter. Hierdoor kwam er voor ons ineens de gelegenheid om een lang gekoesterde wens om een project op het gebied van recreatie voor de jeugd van San Filipe uit te voeren en wel de aanleg van een groot ommuurd voetbalveld naast de te bouwen school. Dankzij een forse financiële steun

van een Canadese ontwikkelingsorganisatie konden wij het voetbalveld van een betonnen vloer voorzien, omdat het gravelveld te veel stof veroorzaakte en dit in de school terecht kwam. In februari 2003 kon de school geopend worden en het voetbalveld met een groot schooltoernooi feestelijk ingewijd worden. Ik heb daar toen een leuke film van gemaakt, waar we lang veel plezier van hebben gehad.

De school van Cobom met voetbalveld in aanleg

Onze grootste school staat in het dorp Galinheiro met vier lokalen, een ommuurd schoolplein, een keuken/kantine en een kleine cisterne, die de regen vanaf het dak opvangt. In de keuken wordt elke schooldag tussen de middag maïssoep gekookt voor de kinderen, die klaar zijn en voor hen die komen. In 2008 is deze school grondig gerenoveerd en alle houten raam- en deurkozijnen vervangen door aluminium exemplaren, waar geen onderhoud meer aan nodig is. Ook werd alles in onze eigen kleur lichtblauw geschilderd, zodat hij er weer als nieuw uitzag.

Toen van een school in Cabeça Monte, die overigens niet door ons was gebouwd, het dak er geheel afwoei bij een forse storm. Toen er twee jaar lang niets gedaan werd aan de reparatie ervan, vroeg de bevolking aan onze Kaapverdische Stichting of wij ze hen wilden helpen aan een nieuw dak voor de school. Een extra najaarsactie leverde gelukkig voldoende geld op, zodat door onze aannemer een nieuw dak op de school geplaatst kon worden en wel zodanig dat het er niet meer vanaf kan waaien.

In 1990 werd een klein gebouw neergezet in Campanas, dat in het bijzijn van Maria Schokking, één van de mensen van het eerste uur van het Actiecomité, feestelijk werd geopend. Zij was ook degene die er erg op aandrong om voor een dertigtal vrouwen een cursus te organiseren, waarin naast naaien en handwerken ook aandacht besteed werd aan onderwerpen als gezondheid, opvoeding en die op het gebied van huishouden aan de orde kwamen. Twee zusters van het Zusterhuis in San Filipe kwamen één maal per week naar Campanas om hierover te praten als vrouwen onder elkaar. Aan het einde van een cursusjaar werden er diploma's uitgereikt en werd er een nieuwe groep gevormd. Tot op vandaag wordt de exploitatie van deze nuttige en voor de vrouwen zeer welkome activiteit nog steeds door ons gesubsidieerd.

Technische school

Nadat medio 2005 de voorlopig laatste, door ons gefinancierde basisschool in Velho Manuel in gebruik was genomen kwam de vraag op ons af of wij wilden nadenken over de bouw van een eerste school voor technisch onderwijs op Fogo. Tot dan moesten leerlingen voor een technische opleiding naar Praia of Mindelo, met alle nadelen van dien voor wat betreft de hoge reis- en verblijfkosten. Na rijp beraad besloten we in 2006 te starten met de bouw van het eerste gedeelte van een Centrum voor Professioneel Onderwijs en wel in het dorp Ponta Verde, op ca. 12 km van de hoofdstad. We konden daar een groot perceel grond verkrijgen langs een doorgaande weg. Onze aannemer maakte een begroting voor de bouw van een praktijklokaal voor de opleiding Houtbewerking om timmerman of meubelmaker te kunnen worden, een theorielokaal, een secretarie en een trap naar een eventuele eerste verdieping op de school bij gebleken succes. Nadat dit allemaal binnen de begroting tot stand was gekomen werd de praktijkruimte ingericht met negen gerenoveerde houtbewerkingsmachines, die we in Oudewater gekocht hadden. De eigenaar van het bedrijf schonk ons de noodzakelijke afzuiginstallatie voor het afvoeren van het zaagsel. Wij kregen de onmisbare hulp van Ab Strijker, oud-docent van het Goudse ID-College, die tweemaal een periode naar Fogo kwam om ons te helpen bij de

inrichting en het ontwerpen van een werkbank. Hiervan zijn er later nog veel meer gebouwd door de leerlingen zelf. Na de aanschaf van het nodige materiaal en gereedschappen en de inrichting van het theorielokaal met geschikt meubilair werd de school in de zomer van 2006 door de Minister-President van Kaap Verdië zelf feestelijk geopend. In oktober ging de eerste cursus van start met zestien leerlingen voor een éénjarige opleiding.

De eerste fase van de bouw van de technische school

In Kaap Verdië valt het technisch onderwijs onder het Ministerie van Arbeid. Met de financiële afdeling van dit ministerie werd afgesproken dat de salarissen van de leraren vanuit Praia betaald zouden worden, terwijl de overige exploitatiekosten, waarbij gedacht moet worden aan de lonen voor een secretaresse, schoonmaker/ster en een bewaker en de aankoop van hout en overige schoolbenodigdheden voor rekening zouden zijn van onze Stichting. Gelukkig worden wij hierbij financieel gesteund door twee instellingen op Fogo, te weten het Comité Bestrijding tegen Armoede en het Deense Borne Fonds, met sponsorgelden vanuit Denemarken. Ons bestuurslid Adolfo Rodriques, directeur van een lyceum, houdt de administratie bij en rapporteert zijn bevindingen per kwartaal aan Praia, op basis waarvan de salariskosten na goedkeuring gesubsidieerd worden. Wij zijn hem veel dank verschuldigd voor zijn belangrijke inzet, ondanks zijn andere drukke werkzaamheden.

Het volgende jaar (2007) werd de school uitgebreid met een extra lokaal en een souterrain voor de mogelijkheid van opslag van hout, materialen en de gemaakte meubels. Aangezien er voldoende belangstelling was, bij zowel mannen als bij vrouwen, voor een opleiding Elektrotechniek, maar daarvoor een grote praktijkruimte noodzakelijk was besloten we in 2009 een verdieping over de hele lengte van onze school te bouwen. De bouwkosten hiervan werden begroot op ca. € 80.000. Hiervoor werden ook een lokaal voor informatica-onderwijs, een theorielokaal en een mooie lerarenkamer gebouwd. In het prachtige praktijklokaal met een zesttal houten oefenboxen zijn inmiddels al meer dan 45 electriciëns opgeleid, waaronder tien vrouwen. Omdat er voor een nieuwe opleiding Installatietechniek, om loodgieter te worden, geen ruimte meer was werd noodgedwongen besloten om deze voorlopig maar in ons souterrain onder te brengen, hoewel deze ruimte hiervoor eigenlijk niet geschikt is. Het is te klein en heeft te weinig daglicht.

In 2009 investeerden wij in de aankoop van een viertal metaalmachines voor de productie van aluminium raam- en deurkozijnen in het kader van de nieuwe opleiding Metaaltechniek, die in 2010 van start is gegaan. Door een muur tussen twee ruimten weg te breken ontstond een groot praktijklokaal, waarin de nieuwe machines werden geïnstalleerd. De Portugese leverancier stuurde een instructeur om de machines in te stellen en de leraren wegwijs te maken met het omgaan ermee.

Vorderingen van de bouw van de technische school in 2007

In september 2010 kregen wij van de Amerikaanse organisatie Peace Corps voor de duur van twee jaar een lerares Engels toegewezen. Deze Sarah Krivanko was als architecte enthousiast over de activiteiten van Water voor Leven en wilde graag met ons meedenken over een door ons gewenste uitbreiding van de technische school. Ze was van mening dat het praktischer en mooier zou zijn om een vleugel met twee verdiepingen naast de school te bouwen in plaats van een tweede verdieping op de bestaande school te zetten. In deze uitbreiding zou dan op de begane grond een geschikt praktijklokaal voor de opleiding Installatietechniek kunnen komen, omdat de ruimte in het souterrain verre van ideaal is. Ook wilden wij er een theorielokaal, een keuken annex kantine, een bibliotheek en een grote natte hoek met douches en toiletten in huisvesten. Sarah tekende hoe het er uit zou zien als het klaar was en toen is besloten het ook zo te gaan uitvoeren.

Onze aannemer, Ir. Canuto, maakte er een begroting voor en kwam uit op ca. € 140.000. De vraag was toen of wij dit grootste project ooit voor onze Stichting in één of twee jaar moesten realiseren. Via Partin, een platform voor ontwikkelingsorganisaties, kwamen wij al snel in contact met Martine Stoppelenburg, directeur van het Bureau Internationale Samenwerking (BIS) in Tilburg. Na een kennismakingsgesprek in Gouda in februari 2011 ging de bal snel rollen. Martine was enthousiast over het project en onze organisatie, zowel hier als op Fogo.

We kwamen tot een samenwerkingscontract om fondsen te werven, waarbij wij afspraken gezamenlijk te proberen het forse investeringsbedrag in één jaar op tafel te krijgen. We maakten een mooi, professioneel, projectplan en hebben samen bij veel instellingen een aanvraag voor financiële steun ingediend. Alles is daarna volgens plan verlopen. Eind februari 2012 kregen wij onze grootste vis binnen, te weten een donatie van Eureko Achmea Foundation van €50.000, waarna snel aan de bouw begonnen kon worden door het aannemingsbedrijf, waarmee wij al vanaf het jaar 2000 samenwerken. Sneller kon het allemaal bijna niet, met dank aan Martine en haar bedrijf BIS. Aan te bevelen!!

Inmiddels zijn in maart 2013 de bouwactiviteiten vrijwel voltooid en kan de hele school geschilderd worden, zodat alles er weer netjes uitziet. De inrichting zal nog een hele klus worden, voordat in juli met een groot feest de opening kan plaatsvinden. Er zullen weer veel belangrijke gasten worden uitgenodigd om ons veruit grootste project te komen bekijken. Mijn vrouw en ik hopen daar ook bij aanwezig te zijn, uiteraard tezamen met de Fam. Spinola. Met enige trots zullen we onze gasten rondleiden door onze vergrote technische school.

Computers

In het jaar 2000 vroeg de toenmalige directeur van het Lyceum in San Filipe, Adolfo Rodriques, of onze stichting in Nederland aan 20 goede tweedehands computers met toebehoren kon komen voor het inrichten van een informaticalokaal voor zijn leerlingen. Wij beloofden hem ons best te zullen doen om aan zijn verzoek te kunnen voldoen. Bij een aantal scholen en bedrijven in Gouda e.o. informeerden we of er binnenkort een vernieuwing van het computerpark op het programma stond. Tot onze verbazing hadden wij binnen een half jaar de nodige computers met monitoren bij elkaar. Rien Schutte, een oud-collega van Agnelo Spinola bij Unichema, bood aan om de computers na te kijken en te voorzien van Portugese software, zoals Words en Excel. Tot op de dag van vandaag doet hij dat nog steeds en daar zijn wij hem zeer erkentelijk voor.

De meeste computers worden in grote kartonnen dozen per schip verzonden naar de hoofdstad Praia en daar voornamelijk verdeeld over de lycea voor het verbeteren van informatica-onderwijs. Zo hebben wij inmiddels al 26 lycea geholpen aan computers en daarmee een nuttige bijdrage geleverd aan het middelbaar onderwijs op Kaap Verdië. Tegenwoordig nemen wij alleen nog maar goede Pentium- 4 computers aan.

Computers uit Holland op weg naar een lyceum.

Zo kregen wij in oktober 2011 via de Maatschappelijke Beursvloer de gelegenheid om het gehele computerpark van de Gemeente Gouda over te nemen, die op de diverse locaties dienst hadden gedaan. Met de ingebruikname van het nieuwe Huis van de Stad waren deze niet meer nodig en zo krijgen ze binnenkort een goed tweede leven op Kaap Verdië. Het waren er maar liefst ca. 600 met flatscreens, die we deels per vrachtauto vervoerd hebben naar onze 40-voetscontainer bij Bunnik's Logistics. Dit bedrijf helpt ons al bijna 10 jaar belangeloos bij het opslaan van de goederen, die naar Kaap Verdië vervoerd worden. Wij zijn ze dankbaar voor de prettige samenwerking in de afgelopen jaren. Wij danken ook iedereen, die op één of andere wijze een steentje heeft bijgedragen aan het succes van de computeractiviteiten van Stichting Water voor Leven.

Slotwoord

Het is een heel verhaal geworden, maar ik hoop dat u hiermee een goede indruk gekregen heeft van de groei van alle activiteiten en projecten: van een tankauto tot een investering van € 140.000 euro voor de uitbreiding van onze technische school. Deze groei is natuurlijk niet altijd zonder problemen gegaan. Bij al zijn werkbezoeken en dat zijn er heel veel geweest (ik schat ca. 75 in 33 jaar) heeft de hr. Spinola veel medewerking gehad van familie, vrienden en bekenden. Hierbij dient één persoon speciaal genoemd te worden en dat is Anildo Spinola, een neef van hem in de hoofdstad Praia. Hij heeft ons al die jaren uitstekend geholpen met alle havenactiviteiten bij de aankomst van een schip, waarop goederen aanwezig waren, die voor onze Stichting bestemd waren. Ook krijgt onze voorzitter een goed onderdak in zijn huis in de tijd dat hij in Praia is en dat kwam de afgelopen tijd nog al eens voor.

De uitreiking van de "Orde van de vulkaan" in 2000.

Maar we hebben er ook veel voor terug gekregen in de vorm van waardering voor onze activiteiten. Zo ontvingen wij in augustus 2000 de één na hoogste onderscheiding, de "Orde van de vulkaan" van de Kaapverdische regering voor al onze verdiensten op Fogo en na het uitreiken van de plaquette en oorkonde, die er bij hoorden, ging Minister-President Carlos Veiga in een adem door met de zeer eervolle benoeming van mij tot Ereburger van Kaap Verdië, hetgeen betekende dat ik op dat moment zelf ook Kaapverdiaan was geworden. In 1998 kreeg Agnelo Spinola een lintje van de Koningin en in 2010 viel mij deze grote eer te beurt. Wij zijn er dankbaar voor en hopen nog lang in de gelegenheid te zijn om met vele anderen ons nuttige werk op Fogo voort te kunnen zetten.

Ontwikkelingen op Fogo

Zoals gebruikelijk eerst een bericht over het verloop van de regentijd tussen augustus en eind november. Voor bijna alle inwoners van Fogo is deze periode van het grootste belang voor de voedselproductie en de prijzen, die voor de producten betaald moeten worden op de markt of in de winkel. Helaas moet ik melden dat het regenseizoen dit jaar minder voorspoedig is verlopen ten opzichte van vorig jaar. Een aantal oorzaken zijn hier debet aan. In de eerste plaats viel er pas eind augustus de eerste regen, terwijl het in september soms teveel en te hard geregend heeft. Het jonge gewas kon deze overvloedige regenval niet goed aan en een fors deel spoelde weg. In de maand oktober was het daarentegen veel te droog, zodat de planten, die inmiddels flink waren gegroeid, te weinig water kregen. De hoop op een goede oogst daalde hierdoor aanzienlijk. Vooral het maïs, een erg belangrijk voedselproduct, is hierdoor slecht opgekomen en de opbrengst is minder geworden dan vorig jaar. In november is gelukkig nog heel wat regen gevallen, maar voor bepaalde producten kwam deze te laat. Een storm eind november bracht forse schade toe aan m. n. de bonenplanten en het overige gewas. Ik hoop volgend jaar betere berichten te kunnen melden.

Als gevolg van de uitkomst van de Gemeenteraadsverkiezingen kwam er na 20 jaar eindelijk een wisseling van de wacht m.b.t. de burgemeestersfunctie. Wel was de uitslag van de verkiezingen op Fogo zodanig dat de regerende politieke partij PAICV net aan de macht bleef, maar in de loop van 2012 kwam er een nieuwe burgemeester in het stadhuis van San Filipe. Deze ex-wethouder was wel erg ingenomen met de jarenlange activiteiten van Ass. Agua para Viver op Fogo. Dit in tegenstelling tot de vorige burgemeester, die om diverse redenen (waaronder jaloersheid op onze successen) totaal geen belangstelling had voor ons nuttige werk en waar we dan ook geen samenwerking van konden verwachten, maar eerder tegenwerking. De huidige burgemeester is hierover echter wel enthousiast en probeert ons daar waar mogelijk te helpen en mee te

denken. Zo heeft hij direct meegewerkt aan het verkrijgen van een soort Kaapverdische “ANBI verklaring” (algemeen nut beogende instelling) om te voorkomen, dat wij invoerrechten zouden moeten betalen bij het sturen van hulpgoederen, zoals computers, flatscreens en meubilair. In november stond de toekenning van voornoemde verklaring al in de Staatscourant van Cabo Verde. Wij zijn erg verheugd met deze veranderde zienswijze van de Gemeenteraad m.b.t. onze activiteiten, die de laatste zes jaar vooral te maken hebben met het realiseren van beroepsonderwijs in Ponta Verde.

De haven van San Filipe na de uitbreiding.

Een belangrijke vooruitgang in de infrastructuur op Fogo is de uitbreiding van de haven met een tweede steiger, waar grotere vrachtschepen kunnen aanleggen en de bouw van een vissershaven. In het laatste kwartaal is deze grote klus, die door een Portugese bouwmaatschappij is uitgevoerd, gereedgekomen en kon er na vier weken eindelijk weer een schip aanmeren.

De aanleg van een verbrede asfaltweg rond het eiland heeft na een voortvarende start in 2011 helaas in 2012 een moeizame voortzetting gehad, vooral als gevolg van financieringsproblemen. Hopelijk zal er dit jaar met meer succes verder gewerkt kunnen worden aan dit belangrijke project.

Een Italiaans bedrijf heeft op enkele kilometers buiten San Filipe grote wijngaarden aangelegd. Er is een groot gebouw neergezet, waar wijn wordt geproduceerd, die voorlopig nog de overproductie van de druiven van Cha das Caldeiras, een dorp aan de voet van de vulkaan, verwerkt. Er kan nu nog meer heerlijke Fogo-wijn geproduceerd en geëxporteerd worden.

Onze activiteiten op Fogo in 2012

Deze hebben voornamelijk in het teken gestaan van de uitbreiding van onze technische school in Ponta Verde. Toen de financiering rond was kon in het 1^e kwartaal met de bouw begonnen worden. Hiervoor was het eerst noodzakelijk om het perceel grond, dat wij van een particulier gekocht hadden, te egaliseren. Daarvoor moesten er veel mangobomen verplaatst en vervolgens veel grond verzet worden om het mogelijk te maken dat een degelijk fundament kon worden aangelegd voor de bouw van een vleugel van 10 bij 32 meter aan onze school.

Eind februari vertrok de hr. Spinola alweer voor een werkbezoek naar Fogo om deze werkzaamheden te coördineren en iedereen aan het werk te zetten. Hiervoor was hij in Praia een paar dagen druk doende om de computers, die wij in dozen met een schip naar Praia hadden verzonden voor gebruik op diverse lycea, uit te klaren bij de douane en er vervolgens voor te zorgen dat ze op de bestemde plaatsen terecht zouden komen. We vragen een geringe vergoeding, zodat op deze wijze een groot deel van de transportkosten terugverdiend kunnen worden worden.

Bij een gesprek op het Ministerie van Arbeid hoorde de hr. Spinola dat er door het gebrek aan donaties uit het buitenland in 2012 niet voldoende geld zal zijn om op de technische scholen de nodige opleidingen te laten starten. Door de economische crisis in veel landen, kunnen met name Spanje en Portugal niet aan hun verplichtingen voldoen om geld in een Opleidingsfonds te storten om de salarissen van de leerkrachten van het technisch onderwijs te kunnen betalen. Dit probleem treft dus niet alleen onze school, maar ook vele andere. We hopen dat er snel een oplossing gevonden wordt.

Doordat het vrachtschip, waarop onze twee containers stonden met veel meubilair en computers, die wij van de Gemeente Gouda hadden gekregen, helaas met ruim twee maanden vertraging naar Kaap Verdië vertrok

kon de hr. Spinola helaas ook niet eerder aan zijn tweede werkbezoek van twee maanden beginnen. Toen het schip op 15 oktober de haven van Praia bereikte was hij er aanwezig om de containers uit te klaren en de inhoud ervan in een gehuurde container over te laden. Zijn neef Anildo heeft hem hierbij uitstekend geholpen. Gelukkig waren er de nodige afnemers voor onze computers en kregen hiervoor een deel van de vrij hoge transportkosten (totaal ruim € 7000) vergoed. We hadden echter de pech dat door bouwactiviteiten aan de haven op Fogo er vier weken geen mogelijkheid was om een boot naar Fogo te krijgen, zodat veel tijd verloren ging. Toen dit half november eindelijk voorbij was konden de verscheepte spullen naar onze school gebracht worden.

Bouwvakkers bezig met de tweede verdieping

Van het Portugese bouwbedrijf, dat de havenwerkzaamheden heeft uitgevoerd, kregen wij een flinke hoeveelheid zand en grind dat overgebleven was alsmede een hoeveelheid staaldraad, dat nodig is om de betonconstructies te verstevigen. Gezien de extreem gestegen prijs voor zand en grind kan de waarde van deze gift op ca. € 2.000 geschat worden. Wij konden dit bouw materiaal erg goed gebruiken bij de bouw van de kantine/keuken op de 2^e verdieping. Tijdens zijn verblijf op Fogo heeft de hr. Spinola regelmatig foto's genomen van de voortgang van de bouw en de werkzaamheden. Deze staan inmiddels op onze website (www.watervoorleven.nl) met nog veel meer informatie over onze Stichting.

Zoals u al hebt kunnen lezen zijn er goede contacten gelegd met de nieuwe Burgemeester van San Filipe. We zijn blij met de toegezegde medewerking bij onze activiteiten.

Onze plannen voor 2013

In het eerste halfjaar van dit jaar staan onze activiteiten geheel in het teken van de afbouw van de tweede verdieping en de inrichting van de nieuwe vleugel, alvorens wij naar verwachting dit grote project in de zomer met een mooi feest en vele gasten kunnen afsluiten. Terwijl u dit leest zijn, als alles volgens plan verloopt, alle bouwwerkzaamheden afgerond en is de gehele school geschilderd, zodat Ponta Verde een prachtige school rijker is. Op de begane grond met een oppervlak van 160 vierkante meter is een hal gebouwd met een receptie en kantoorruimte voor een administrateur. Dit grote praktijklokaal zal worden ingericht voor de opleiding Installatietechniek. Aangezien er veel woningen gebouwd worden door en voor Kaapverdianen, die vijf jaar met de felbegeerde groene kaart in Amerika hebben gewerkt en met veel dollars terugkomen naar hun vaderland, is er veel werk voor goed opgeleide loodgieters. Naast dit lokaal komt de natte hoek met een douche en diverse toiletten. Op de eerste verdieping zullen twee theorielokalen worden ingericht met de stoelen, die wij van Taalinstituut Acceptus, een Goudse taalschool voor onder meer immigranten, en de tafels, die wij van de Gemeente Gouda gekregen hebben. Hierin komen een informaticaruimte voor computercursussen (ook voor de plaatselijke bevolking) en een theorielokaal voor het geven van korte cursussen. Daarnaast komt een bibliotheek. De houten boekenrekken zullen we op onze eigen school zelf kunnen maken en van het Amerikaanse Peace Corps hebben wij een aantal dozen met bruikbare leerboeken gekregen. Op de tweede

verdieping komt een kantine/keuken en een ontvangstruimte van 140 m² met tafels en stoelen. Vanuit het gebouw aan Klein Amerika in Gouda hebben wij een grote ijskast en het koffiezetapparaat meegenomen, die daar erg goed van pas zullen komen. In deze ruimte kunnen eventueel feesten bij een diploma-uitreiking of feestpartijen gegeven worden. Zo heeft u een beetje inzicht gekregen hoe het er daar komt uit te zien. Maar het geldt om dit alles voor het grote feest eind juli op tijd voor elkaar te krijgen is er nog niet helemaal. Mogelijk kunnen onze donateurs hier een steentje aan bijdragen.

Ons jubileumproject voor 2013/2014, waarover goed is nagedacht, houdt in het bouwen van een groot gemeenschapscentrum in Campanas, het geboortedorp van de hr. Agnelo Spinola, onze onvolprezen voorzitter. Ondanks zijn leeftijd van 76 jaar is hij ongeveer de helft van het jaar op werkbezoek in Kaap Verdië. Gelukkig laat zijn gezondheid dit nog toe, maar hij denkt erover om de frequentie van zijn bezoeken in de naaste toekomst te verminderen. Dit betekent dat voornoemd project onze laatste grote bouwactiviteit zal zijn. We gaan daarna uiteraard door met het werk van Stichting Water voor Leven op Fogo, want de exploitatie van onze Technische school vraagt nog wel veel inspanningen en financiële ondersteuning van onze kant. Verder is er op Fogo nog het één en ander te doen aan het probleem van het vervoer van schoolkinderen naar Lycea en onze technische school, zowel de praktische kant ervan als de kosten, die hiermee gemoeid zullen zijn.

Terugkomend op ons jubileumproject er is reeds een goede locatie gevonden, waarop een mooi gebouw met één verdieping zal komen te staan, voor zowel de oudere bevolking als voor de jeugd. Ieder jaar komen veel immigranten, met name uit Amerika en Europa, terug naar hun geboorteplaats om er met hun familie feest te vieren, zoals met Carnaval of met het "Festa da Bandeira", oftewel het feest van de vlag op 1 mei of met andere gelegenheden, zoals bij een huwelijk of het overlijden van een dorpsgenoot. Nu vinden deze manifestaties nog veelal alleen buiten plaats bij gebrek aan een grote ruimte. Het leek ons een goed idee om de ca. 1200 inwoners van Campanas deze ruimte aan te bieden ter gelegenheid van ons 25-jarig bestaan van onze Stichting. Wij willen dit gebouw voor diverse doeleinden geschikt maken. In de eerste plaats als trefpunt voor de vele jongeren, die nu nog veel te weinig recreatiemogelijkheden hebben. We willen er een aantal grote voetbalbakken, tafeltennistafels, sjoelbakken (die kennen ze nog niet) of eventueel een biljarttafel plaatsen, waar jong en oud zich mee kan vermaken. Verder kan er een gelegenheid voor kinderopvang komen of zo mogelijk een bibliotheek ingericht worden.

Op de bovenverdieping willen wij voor de vrouwen een mogelijkheid bieden om kleding te naaien voor hun gezinnen onder leiding van een kundige kleermaker/maakster. Zoals u al hebt kunnen lezen wordt er al heel lang een naaischool in Campanas door ons geëxploiteerd, waarbij we in 1990 begonnen zijn met de aanschaf van tien nieuwe Singer trapnaaimachines, omdat er toen nog geen elektriciteit in het dorp aanwezig was. De vrouwen en meisjes houden zich nu veelal bezig met handwerken, maar ze hebben te kennen gegeven op goede elektrische naaimachines, die ze meestal zelf niet kunnen aanschaffen, kleding te willen maken voor hun kinderen van zelf meegenomen stof. Het is dus duidelijk niet onze bedoeling om er een commercieel oogmerk aan te verbinden. U hebt inmiddels begrepen dat wij op zoek zijn naar goede tweedehands voetbalbakken, een aantal sjoelbakken incl. schijven en een tweetal tafeltennistafels, die wij gratis of tegen een kleine vergoeding kunnen verkrijgen. Verder zijn er misschien nog donateurs, die een goede naaimachine hebben staan, die niet meer of nauwelijks gebruikt wordt. Ook daarin zijn wij zeer geïnteresseerd.

De bouw zal plaatsvinden onder regie van een neef van de hr. Spinola, een bekwame bouwvakker, die zijn sporen al jaren heeft verdiend bij het begeleiden en uitvoeren van andere bouwprojecten. Hij zal hierbij worden geholpen door een aantal plaatselijke bouwvakkers, die veelal werkeloos zijn en op deze manier een tijdelijke baan en dus zeer welkome inkomsten zouden kunnen ontvangen. De begrote kosten voor de bouw en inrichting van dit naar onze mening erg nuttige project bedragen ongeveer € 50.000. Wij hopen dat u het met onze plannen eens bent en ons zou willen steunen met het bijeen brengen van voldoende financiële middelen om mogelijk de bouw ervan in het vierde kwartaal van dit jaar te kunnen opstarten. U zult de inwoners van Campanas er een ongelooflijk groot plezier mee doen en namens hen wil ik u alvast hartelijk bedanken voor uw medewerking aan het realiseren ervan.

Informatie over de geldwinning in 2012

Het bedrag dat we van particuliere donateurs ontvingen is met ca. 10% gestegen tot ruim € 10.000. Hieronder een bijzondere gift van een donateur uit Brielle, die voor zijn 65^e verjaardag geen cadeaus, maar een gift voor Water voor Leven vroeg, hetgeen een donatie van € 800 opleverde. Een mooi initiatief, dat navolging verdient. Hartelijk dank hiervoor en nog vele gezonde jaren toegewenst.

In totaal is van de diaconieën van diverse kerkgenootschappen een bedrag van € 5146 ontvangen.

De Gereformeerde Diaconie verstrekte ons wederom aan het eind van het jaar een extra gift van € 2000.

Onze oprechte dank voor deze steun, die we goed konden gebruiken.

We kregen wederom donaties van Stichtingen, die ons al heel lang steunen. In dit jubileumjaar wil ik deze vaste waarden voor onze financiële huishouding noemen en hen nogmaals bedanken voor het vertrouwen, dat zij gedurende vele jaren hadden en nog hebben in onze activiteiten en de door ons gerealiseerde projecten. Een donateur van het eerste uur is de Stichting Sint Liduina uit Schiedam, die ons via giften van de bewoners van verzorgingshuis Frankenland al ruim 30 jaar ondersteunt. Verder de Stichting Pelgrimshoeve uit Zoetermeer, een kringloopbedrijf dat goede doelen steunt, die ons al meer dan 15 jaar een donatie verstrekt. Ook 't Arm Kinderhuys en het Arme Weeshuys der Kercken van Breda en de Kringloopwinkel "De Kring" uit Reeuwijk behoren tot deze categorie. Van de Paul Tensen Stichting hebben wij ook heel veel jaren een vaste donatie gehad; alleen dit jaar ontvingen wij het bericht dat zij ons helaas niet meer konden helpen. Wij willen hen bij deze van harte bedanken voor de financiële steun, die we van hen gekregen hebben.

Aanbieding opbrengst van de sponsoractie door leerlingen van Maupertuus

Via ons bestuurslid Adrie de Gooyer kwamen wij in contact met haar dochter, die lerares is op Maupertuus, een particuliere school voor kinderen met leer- en ontwikkelingsproblemen in Driebergen-Rijsenburg. Deze school organiseert elk jaar een sponsoractiviteit voor een goed doel. In februari hebben veel leerlingen voor onze Stichting geschaatst op de kunstijsbaan in Dronten. De hr. Spinola en ik hebben twee leuke gastlessen mogen geven aan leerlingen van de onder- en bovenbouw, waar wij goede herinneringen aan hebben. Deze sponsoring bracht het mooie bedrag van € 2712 euro op, dat wij gaan gebruiken voor de inrichting van onze bibliotheek in de nieuwe vleugel van de technische school. Een delegatie van de deelnemers en begeleiders kwam naar Gouda om het bedrag officieel aan ons te overhandigen tijdens een zeer gezellig samenzijn. Hartelijk dank voor dit bijzonder mooie en waardevolle initiatief. Ik hoop dat ook dit initiatief navolging krijgt!

Eén donatie springt er dit jaar fors uit. In het jaarverslag van vorig jaar kon ik al melding maken van de voorwaardelijke toezegging van een gift van € 50.000 van Eureka Achmea Foundation. Nadat wij E.A.F. konden berichten dat wij incl. hun donatie voldoende middelen hadden voor een volledige financiering van ons uitbreidingsproject en het sponsorcontract was ondertekend werd het grootste bedrag, dat wij ooit ontvangen hebben, overgemaakt op onze bankrekening en kon de bouw begin februari eindelijk beginnen.

Wij ontvingen ook een aantal grote giften van voor ons nieuwe donateurs, waaronder zelfs één uit Overpelt, België van maar liefst € 15.000 van V.Z.W. de Johanna Bode. Heel erg bedankt hiervoor. Maar ook met de giften van Stichting Weeshuis te Nijkerk en Stichting de Grootste Familie van ieder € 5.000 waren wij erg blij. Door al deze grote bedragen verdubbelde de rente-inkomsten op onze spaarrekening in 2012 tot bijna € 1500. Tenslotte willen we de Kloostergemeenschap van de Passionisten te Haastrecht oprecht bedanken voor de mooie bijdragen in de afgelopen 10 jaar. Hetzelfde geldt voor het Dirk Bos Fonds, die de giften van kerkgenootschappen verdubbelt. Al vele malen hebben wij hiervan mogen profiteren. Ook dit jaar willen wij weer een hopelijk succesvol beroep op beide donateurs doen voor de financiering van ons jubileumproject.

Naast financiële steun zijn wij ook ontzettend blij met de materiële steun, die wij op de jaarlijkse Maatschappelijke Beursvloer bij de Goudse Verzekeringen in oktober 2011 hebben gekregen van de Gem. Gouda. Door de op handen zijnde verhuizing medio 2012 naar een nieuw "Huis van de Stad" kwam er een ongelooflijke hoeveelheid meubilair in de aanbieding. Uit een keurige catalogus konden wij onze keuze kenbaar maken.

Toen de hr. Spinola bij een bezoek aan Klein Amerika om de vele gekregen meubels, tafels en archiefkasten te bekijken langs zijn neus vroeg of er ook nog computers te vergeven waren, werden we doorverwezen naar Ir. Jan van Dijk, directeur van de ICT-afdeling.

Een goed gesprek met hem en Hans v/d Berg leidde er toe dat besloten werd alle computers en flatscreens, die overbodig waren geworden aan onze Stichting werden geschonken, omdat beide heren onder de indruk waren over onze resultaten met het reeds jaren bestaande project om lycea aan computermateriaal te helpen bij het opzetten van de opleiding Informatica. Met deze genereuze geste van de Gemeente Gouda zijn wij natuurlijk ontzettend blij en wij bedanken bij deze iedereen die aan dit succesvolle project bijgedragen heeft. Toen half juni alle spullen verzameld waren begon een enorme operatie om alles zo praktisch mogelijk in een 20-voets container te krijgen. We kregen hierbij gelukkig veel medewerking van een verhuisbedrijf, dat tegelijkertijd bezig was om het archief te verplaatsen. Uiteindelijk bleken twee containers nog niet genoeg om alles naar Kaap Verdië te verschepen. De rest is opgeslagen in onze grote container bij Bunnik's Logistics, die ons door laatstgenoemd bedrijf reeds enige tijd gratis ter beschikking wordt gesteld. Ook de medewerkers van Bunnik's Logistics zijn wij dank verschuldigd voor de vele malen dat ze ons hebben geholpen met een heftruck of het verzamelen van de grote dozen voor het transport van ons computermateriaal.

De heer Spinola bedankt Ir. Van Dijk voor alle hulp van de gemeente Gouda

Met elkaar zijn wij in staat gesteld om in de afgelopen 33 jaar datgene te bereiken , waarop wij nu met alle donateurs en andere geldgevers met tevredenheid op kunnen terugzien. Wij hopen nog een aantal jaren door te mogen gaan met dit goede en nuttige werk, dat alleen mogelijk is met uw onmisbare steun.